

## Sigle și bibliografie

### A. Surse

BB = *Biblia* (...), București, 1688.

BB = *Biblia de la București, 1688*, în ediția *Monumenta Linguae Dacoromanorum* (vol. I-V), Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 1988-1997.

BB 2001-2002 = *Biblia 1688*, ediție întocmită de V. Arvinte, I. Caproșu, Al. Gafton, Laura Manea, N. A. Ursu, 2. vol., Iași, 2001, 2002.

CAT.C. = *Catehismul lui Coresi*, text stabilit, studiu filologic, studiu lingvistic și indice de Alexandra Roman Moraru, în *TEXTE ROM.*, p. 19-128.

CB = *Codicele Bratul*, ediție de text de Alexandru Gafton, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2003.

CC<sub>1</sub> = Coresi, *Cazania I*, cca 1567; ed. Vladimir Drimba, București, Editura Academiei Române, 1998.

CC<sub>2</sub> = Coresi, *Cazania a II-a*, Brașov, 1581; ed. Sextil Pușcariu și Alexe Procopovici, București, 1914.

CH. R. = *Chrestomatie română. Texte tipărite și manuscrise (sec. XVI-XIX), dialectale și populare*, cu o Introducere, gramatică și un glosar româno-francez de M. Gaster, vol. I, *Introducere, Gramatică, Texte [1550-1710]*, Leipzig, București, 1891.

COD. TOD. = *Codicele Todorescu*, studiu și transcriere de Nicolae Drăganu, în ediția DMV, p. 11-168 (studiul) și 191-229 (textul).

COD. MAR. = *Codicele Martian*, studiu și transcriere de Nicolae Drăganu, în ediția DMV, p. 169-189 (studiul) și 229-231 (textul).

CP = *Texte de limbă din secolul XVI* reproduse în facsimile îngrijite de I. Bianu, membru al Academiei Române. IV. *Lucrul Apostolesc. Apostolul tipărit de diaconul Coresi la Brașov în anul 1563*, București, 1930.

CS = *Codex Sturdzanus*, Studiu filologic, studiu lingvistic, ediție de text și indice de cuvinte de Gh. Chivu, București, 1993 (vezi și reprodus în CUV.B., p. 81-155).

CUV.B. = B. P. Hasdeu, *Cuvente den bătrâni. Texte alese*, cu o introducere și note de J. Byck, Editura „Cultura Națională”, București, 1937.

CT = Coresi, *Tetraevanghelul*, Brașov, 1561; ed. Florica Dimitrescu, București, Editura Academiei, 1963.

- CV = *Codicele Voronețean*, ediție critică, studiu filologic și studiu lingvistic de Mariana Costinescu, Editura Minerva, București, 1981.
- DÎ = *Documente și însemnări românești din secolul al XVI-lea*, text stabilit și indice de Gheorghe Chivu, Magdalena Georgescu, Magdalena Ioniță, Alexandru Mareș și Alexandra Roman-Moraru, cu o Introducere de Alexandru Mareș, București, 1979.
- DMV = *Două manuscripte vechi. Codicele Todorescu și Codicele Martian*, studiu și transcriere de Nicolae Drăganu, ediția Academiei, București, 1914.
- DRB = *Documente românești* reproduse după originale sau după fotografiile sub supravegherea bibliotecarului Academiei Române Ioan Bianu, partea 1, Epoca dinaintea de Mateiu Basarab (1632) și Vasile Lupu (1634), tomul I, fasc. 1, București, 1907.
- DVL = *Dictionarium valachico-latinum. Primul dicționar al limbii române*, studiu introductiv, ediție, indici și glosar de Gh. Chivu, București, Editura Academiei Române, 2008.
- FRAG. TOD. = *Fragmentul Todorescu*, text stabilit, studiu filologic, studiu lingvistic și indice de Ion Gheție, în *TEXTE ROM.*, p. 259-364.
- GB = *Glosele Bogdan*, text stabilit, studiu filologic, studiu lingvistic și indice de Magdalena Georgescu, în *TEXTE ROM.*, p. 365-463.
- LEGI MOLD. = *Carte românească de învățătură 1646*, ediție critică întocmită de Colectivul pentru vechiul drept românesc al Academiei, condus de Andrei Rădulescu, București, Editura Academiei, 1961/1962.
- LEGI MUNT. = *Îndreptarea legii 1652*, ediție coordonată de Andrei Rădulescu, București, 1962.
- MO = Coresi, *Molitvenic rumânesc*, cca 1567; ed. Vladimir Drimba, București, Editura Academiei Române, 1998.
- MOXA = *Cronica lui Mihail Moxa (1620)*, fragmente reproduse în CUV.B., p. 25-45 (vezi și în CH. R., p. 56-62).
- NTB = *Noul Testament*, tipărit pentru prima dată în limba română la 1648 de către Simion Ștefan, Mitropolitul Transilvaniei, reeditat după 350 de ani cu binecuvântarea înalt prea sfințitului Andrei, arhiepiscopul Alba Iuliei, Alba Iulia, 1998.
- PH = *Psaltirea Hurmuzaki I*, Studiu filologic, studiu lingvistic și ediție de Ion Gheție și Mirela Teodorescu, II, Indice de cuvinte de Rovenă Șenchi, București, 2005.
- PO 1925 = *Palia d'Orăștie 1581-1582, I (...)*, Préface et Livre de la Genèse publiés avec le texte hongrois de Heltai et une introduction par Mario Roques, Paris, 1925.
- PO 1968 = *Palia de la Orăștie 1581-1582*, text-facsimile-indice, ediție îngrijită de Viorica

Pamfil, București, 1968.

PO 2005 = *Palia de la Orăștie (1582), I., Textul*, Text stabilit și îngrijire editorială de Vasile Arvinte, Ioan Caproșu și Alexandru Gafton, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2005.

PRAVILA COR. = *Pravila* lui Coresi, text stabilit, studiu filologic, studiu lingvistic și indice de Gheorghe Chivu, în *TEXTE ROM.*, p. 129-257.

PS.C. = *Psaltirea* publicată românește la 1577 de diaconul Coresi, reprodusă cu unu studiu bibliografic și unu glosar comparativu de B. Petriceicu Hasdeu, edițiunea Academiei Române, tomulu I, textulu, Bucuresci, 1881.

PS = *Psaltirea scheiană comparată cu celelalte Psaltiri din sec. XVI și XVII traduse din slavonește*, edițiune critică de I.-A. Candrea, București, 1916.

PS.B. = Bianu, Ion, *Psaltirea Șcheiană*, t. I, *Textul în facsimile și transcriere*, Bucuresci, 1889.

TEXTE ROM. = *Texte românești din secolul al XVI-lea. I. Catehismul lui Coresi. II. Pravila lui Coresi. III. Fragmentul Todorescu. IV. Glosele Bogdan. V. Prefețe și epiloguri*, de Gheție, Ion (coord.), Editura Academiei, București, 1982.

## B. Dicționare și atlase lingvistice

ALR I = *Atlasul lingvistic român* de Muzeul Limbii române din Cluj, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, Partea I, (ALR I) vol. I, *Părțile corpului omenesc și boalele lui* de Sever Pop, Cluj, 1938; vol II, *Familia, Nașterea, Botezul, Copilăria, Nunta, Moartea*, de Sever Pop, Sibiu-Leipzig, 1942.

ALR II = *Atlasul lingvistic român*, de Muzeul Limbii române din Cluj, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, Partea II, (ALR II), vol. I: A. *Corpul omenesc, boale (și termeni înrudiți)* B. *Familia, Nașterea, Copilăria, Nunta, Moartea, Viața Religioasă, Sărbători* C. *Casa, Acareturile, Curtea, Focul, Mobilierul, Vase, Scule*, de Emil Petrovici, Sibiu-Leipzig, 1940.

ALR II, SN = *Atlasul lingvistic român*, serie nouă, București, vol. I-II, 1956, vol. III, 1961, vol. IV, 1965, vol. V, 1966, vol. VI, 1969, vol. VII, 1972.

ALRM = *Micul Atlas lingvistic român*, publicat de Muzeul limbii române din Cluj, partea I de S. Pop, vol. I, Cluj, 1938, vol. II, Sibiu-Leipzig, 1942, partea II de Emil Petrovici, Sibiu-Leipzig, 1940.

*Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Transilvania*, de Grigore Rusu, Viorel Bidian, Dumitru

- Loșonți, vol. III, București, Editura Academiei Române, 2002, XXXVI; vol. IV, București, Editura Academiei Române, 2006, LIII.
- CADE = I.-Aurel Candrea, Gheorghe Adamescu, *Dicționar enciclopedic ilustrat*, Editura „Cartea Românească,” București, 1931.
- CIHAC II = A. de Cihac, *Dictionnaire d'étymologie daco-romane. Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-moderne et albanais*, Francfort s/M, 1879.
- Czuczor Gergely, Fogarasi János, *A magyar nyelv szótára*, I-VI, Pest, 1862-1874  
[Online: <http://osnyelv.hu/czuczor/> - ianuarie 2013].
- DA = *Dicționarul limbii române*, București, 1913–1949.
- DER = Alexandru Ciorănescu, *Dicționarul etimologic al limbii române*, ediție îngrijită și traducere din limba spaniolă, de Tudora Șandru Mehedinți și Magdalena Popescu Marin, Editura SAECULUM I. O., București, 2002.
- DLR = *Dicționarul limbii române*, (serie nouă), București, 1965 ș.urm.
- DLRLV = Mariana Costinescu, Magdalena Georgescu, Florentina Zgraon, *Dicționarul limbii române literare vechi (1640–1780). Termeni regionali*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987.
- DLRV = G. Mihăilă, *Dicționar al limbii române vechi (sfârșitul sec. X – începutul sec. XVI)*, Editura Enciclopedică Română, București, 1974.
- DSL = *Dicționar de științe ale limbii*, Editura Nemira, 2005.
- EWUR = Tamás Lajos, *Etymologisch-historisches Wörterbuch der ungarischen Elemente im rumänischen*, Budapest, 1966.
- Lex. reg.* = *Lexic regional*, coord. Gh. Bulgăr, vol. I, București, Editura Academiei, 1960, vol. II, [București], 1967.
- MNYSZ = Szarvas, Gábor, Simonyi Zsigmond, *Magyar nyelvtörténeti szótár*, I - III, Budapest, 1890, 1891, 1893.
- Ortutay, Gyula (redactor-șef.), *Magyar Néprajzi Lexicon, I-V, Akadémiai Kiadó, Budapest 1977-1982* [Online: *Hungarológiai Alapkönyvtár*: <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/index.html> - 3 ianuarie 2013].
- SD = Scriban A., *Dicționarul limbii românești*, Iași, 1939.
- MESZ = Tótfalusi István, *Magyar etimológiai nagyszótár*  
[Online: <http://www.szokincshalo.hu/szotar/> - ianuarie 2013].
- TRDW = H. Tiktin, *Rumänisch-Deutsches Wörterbuch*, Wiesbaden, (cu etimologii revăzute de Vasile Arvinte), 1985.
- WEBDEX [Online: <http://www.webdex.ro/> : DAR = *Dicționar de arhaisme și regionalisme*,

*Dicționar de argou al limbii române*, DEX = *Dicționarul explicativ al limbii române* ('75, '84, '96, '98), DLRM = *Dicționarul limbii române moderne*, NODEX = *Noul dicționar explicativ al limbii române etc.*].

### C. Reviste de specialitate

AA = „Analele Academiei Române,” București, 1880 ș.u.

AUT = „Analele Universității Timișoara,” seria Științe filologice.

CL = „Cercetări de lingvistică”, Cluj 1955 ș.u.

DR = „Dacoromania,” Buletinul Muzeului limbii române, Cluj, 1920-1949.

LR = „Limba română,” București, 1955 ș.u.

NYK = „Nyelvtudományi Közlemények,” 1897.

RSL = „Romanoslavica”, București, 1967.

SCL = „Studii și cercetări lingvistice”, București, 1955 ș.u.

SLLF = „Studii de limbă literară și filologie,” București, I, II, III.

SMFC = „Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română”, București, 1967.

STUBB = „Studia Universitatis Babeș-Bolyai,” series Philologica, Cluj-Napoca.

### D. Lucrări de referință

AITCHISON 2001 = Jean Aitchison, *Language change: progress or decay?*, ediția a 3-a, Cambridge, 2001.

ALEXICS 1888 = Alexics György, *Magyar elemek az oláh nyelvben*, în „Magyar Nyelvőr,” XVII, 1888, nr. 3 și AUT, 1968, p. 295-298.

Arvinte, Vasile, *Studiu lingvistic la Biblia de la București 1688*, pars I, *Genesis*, pars II, *Exodus*, pars III, *Leviticus*, pars IV, *Numerii*, pars V *Deuteronomium*, în *Monumenta Linguae Dacoromanorum*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 1988, 1991, 1993, 1995, 1997.

ARVINTE 2006 = Vasile Arvinte, *Studii de istorie a limbii române*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2006.

ARVINTE – GAFTON 2007 = Vasile Arvinte, Alexandru Gafton, *Palia de la Orăștie (1582). II. Studii*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2007.

ASBÓTH 1897 = Asbóth Oszkár, *Az oláh nyelvbe átment magyar szók* în NYK, XXVII, 1897, p. 325-341, 428-448.

- AVRAM 1963 = Andrei Avram, *Despre dialectologia structurală*, în LR, XI, 1963, nr.2, p. 617- 627.
- BAKOS 1982 = Bakos Ferenc, *A magyar szókészlet román elemeinek története*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982.
- BALÁZS 1964 = Balázs László, *Accentul în cuvintele românești de origine maghiară* în CL, IX, 1964, nr. 1, p. 67-74.
- BALÁZS 1966 = Balázs, László, *Aspecte ale interacțiunii limbilor. Relații lingvistice româno-maghiare* în STUBB, series Philologia, fasciculus 1, Cluj, 1965, p. 80-92.
- BALLY 1926 = Charles Bally, *Le langage et la vie*, Payot, Paris, 1926.
- BĂRBULESCU 1925 = I. Bărbulescu, *Cuvinte române de origine maghiară cu fenomenul lî > î* în „Arhiva,” Iași, XXXII, 1925, nr. 2, p. 124-125.
- BENŐ 2004 = Benő Attila, *A kölcsönszó jelentésvilága. A román-magyar nyelvi érintkezés lexikai-szemantikai kérdései*, Erdélyi Magyar Múzeum, Kolozsvár, 2004.
- BLÉDY 1942 = Blédy Géza, *Influența limbii române asupra limbii maghiare*, Sibiu, 1942.
- BOGDAN 1946 = D. P. Bogdan, *Glosarul cuvintelor din documente slavo-române*, București, 1946.
- BOGREA 1920-1921 = V. Bogrea, *Elemente ungurești*, în DR, 1920-1921, p. 269-272.
- BÓNA 1989 = Bóna István (coord.), *Erdély rövid története*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989.
- BREBAN 1958 = V. Breban, *Note despre influența maghiară asupra limbii române*, în CL, III, 1958, p. 219-225.
- BUYSSENS 1965 = E. Buyssens, *Linguistique historique. Homonymie. Stylistique. Sémantique. Changements phonétiques*, Bruxelles, Paris, 1965.
- BYCK – GRAUR 1933 = J. Byck și Al. Graur, *De L'influence du pluriel sur le singulier des noms en Roumain*, în „Bulletin Linguistique”, de A. Rosetti, Paris – București, I, 1933, p. 14-57.
- CHAMBERS – TRUDGILL – SCHILLING-ESTES 2003 = J. K. Chambers, Peter Trudgill and Natalie Schilling-Estes (ed.), *The Handbook of Language Variation and Change*, Blackwell Publishing, 2003 [Online: Blackwell Reference. 31 December 2007: [http://www.blackwellreference.com/subscriber/book?id=g9781405116923\\_9781405116923](http://www.blackwellreference.com/subscriber/book?id=g9781405116923_9781405116923) – februarie 2011].
- CHIVU 2000 = Gh. Chivu, *Limba română, de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Variantele stilistice*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000.
- COSTA 1949 = Costa Traian, *Cuvinte maghiare în limba română*, în *Cum vorbim. Revista pentru studiul și explicarea limbii*, anul I, 1949, nr. 1, p. 34-35.



- COȘERIU 1996 = Eugeniu Coșeriu, *Lingvistica integrală*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1996.
- COȘERIU 2009 = Eugeniu Coșeriu, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*, Antologie, argument și note de Dorel Fînar, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2009.
- COTEANU – SALA 1987 = Ion Coteanu, Marius Sala, *Etimologia și limba română. Principii – probleme*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987.
- DAUZAT 1922 = A. Dauzat, *La géographie linguistique*, Paris, 1922.
- DĂNILĂ 2005 = Ioan Dănilă, *Limba română în graiul ceangăilor din Moldova*, Editura Didactică și Pedagogică – R.A., București, 2005.
- DENSUSIANU 1977 = O. Densusianu, *Limba română în secolul al XVII-lea. Evoluția estetică a limbei române*, în Ovid Densusianu, *Opere*, III, ediție critică și comentarii de Valeriu Rusu, București, Editura Minerva, 1977.
- DICULESCU 1906-1907 = C. Diclescu, *Originile limbii române. Studii critice — Rezultate nouă* în AA, seria II, t.XXIX (1906-1907), p. 513-673.
- DIMITRESCU 1964 = Florica Dimitrescu, *Contribuții la repartizarea regională a lexicului românesc în secolul al XVI-lea*, în SCL, XV, 1964, nr. 4, p. 539-559.
- DIMITRESCU 1967 = Florica Dimitrescu, *Introducere în fonetica istorică a limbii române*, București, Editura Științifică, 1967.
- DIMITRESCU 1973 = Florica Dimitrescu, *Contribuții la istoria limbii române vechi*, Editura didactică și pedagogică, București, 1973.
- DOWNES 1998 = W. Downes, *Language and Society*, Cambridge, 1998.
- DRĂGANU 1920-1921 = N. Drăganu, *Un pasaj din Evangheliarul de la 1560-1561 al lui Coresi rău înțeles pînă acum*, în DR, I, 1920-1921, p. 349-352.
- DRĂGANU 1921-1922a = N. Drăganu, *Catehisme luterane*, în DR, 1921-1922, p. 582-592.
- DRĂGANU 1921-1922b = N. Drăganu, *Din cel mai vechiu molitvenic românesc*, în DR, 1921-1922, p. 253-326.
- DRĂGANU 1921-1922c = N. Drăganu, *Un fragment din cel mai vechiu molitvenic românesc*, în DR, 1921-1922, p. 253-326.
- Drăganu, N., *Etimologii, Elemente ungurești* în DR, III, 1924, p. 710-724; IV, 1927, p. 739-774; V, 1929, p. 328-378; VI, 1931, p. 245-305; VII, 1934, p. 131-139; VIII, 1936, p. 132-137.
- DRĂGANU 1933 = N. Drăganu, *Românii în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și a onomastice*, București, 1933.

- DRĂGANU 1938 = N. Drăganu, *Etimologii și îndreptări* în DR, IX, 1938, p. 206-212.
- Drimba, Vladimir, *Contribuții etimologice* în LR, 1959-1964.
- DRIMBA 1960 = Vladimir Drimba, *Materiale pentru studiul raporturilor lingvistice româno-maghiare* în CL, V, 1960, p. 115-130.
- DUMISTRĂCEL 1978 = Stelian Dumistrăcel, *Influența limbii literare asupra graiurilor dacoromâne*, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1978.
- DURANTI 1997 = Alessandro Duranti, *Linguistic Anthropology*, Cambridge University Press, 1997.
- DURANTI 2006 = Alessandro Duranti, *A Companion to Linguistic Anthropology*, Blackwell Publishing, Malden, 2006.
- FRÂNCU 1974 = Constantin Frâncu, *Limba Cazaniei lui Varlaam în comparație cu limba celorlalte cazanii din secolele al XVII-lea — al XVIII-lea*, SLLF, III, Extras, București, 1974, p. 47-80.
- FRÂNCU 1997 = Constantin Frâncu, *Geneza limbii și a poporului român*, Casa Editorială „Demiurg,” Iași, 1997.
- FRÂNCU 2009 = Constantin Frâncu, *Gramatica limbii române vechi (1521-1780)*, Casa Editorială „Demiurg,” Iași, 2009.
- GAFTON 2000 = Alexandru Gafton, *Hipercorectitudinea. Abordare fonetico-fonologică din perspectivă diacronică și cu aplicare la palatalizarea labialelor și la velarizare*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2000.
- GAFTON 2001a = Alexandru Gafton, *Evoluția limbii române prin traduceri biblice din secolul al XVI-lea*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2001.
- GAFTON 2001b = Alexandru Gafton, *Introducere în paleografia româno-chirilică*, Manual universitar, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” 2001.
- GAFTON 2005 = Alexandru Gafton, *După Luther. Traducerea vechilor texte biblice*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” Iași, 2005.
- GAFTON 2007 = Alexandru Gafton, *Relația dintre elementul maghiar și cel slav în limba română*, în „Români majoritari / Români minoritari, interferențe și coabitări lingvistice, literare și etnolingvistice,” Editura Alfa, Iași, 2007, p. 107 – 130  
[Online: [http://mail.lit.uaic.ro/gafton/etmult\\_maghsl.pdf](http://mail.lit.uaic.ro/gafton/etmult_maghsl.pdf) - august 2011].
- GAFTON 2009a = Alexandru Gafton, *Relația dintre sursele traducerilor biblice și concepția de la baza acestora*, Comunicare susținută la Conferința Națională „Text și discurs religios”, ediția I, Iași, 5-6 decembrie, 2008, publicată în volumul Conferinței, în „Text și discurs religios”, 1/2009, p. 125-134;



- [Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/relatiacusursele.tdr1.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2009b = Alexandru Gafton, *Traducerea ca formă de achiziție a conceptelor și mentalităților*, în „Tabor”, nr. 2, anul III, mai 2009, Cluj, p. 52-57  
[Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/traducerea.tabor.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2009-2010 = Alexandru Gafton, *Particularități ale procesului de constituire a vechii norme literare românești*, Comunicare susținută în cadrul Școlii doctorale a Universității „Ștefan cel Mare”, din Suceava, în anul doctoral 2009-2010  
[Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/normalit.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2010a = Alexandru Gafton, *Biblia de la 1688. Aspecte ale traducerii*, în „Text și discurs religios”, 2/2010, p. 49-72  
[Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/tradbb.tdr2.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2010b = Alexandru Gafton, *Consecințele profunde ale contactelor lingvistice*, în „Studii de limbă română. Omagiu profesorului Grigore Brâncuș”, Editura Universității din București, 2010, p. 77-100.
- GAFTON 2010c = Alexandru Gafton, *Principiul diacronic în edificarea normei literare*, în *Limba română: controverse, delimitări, noi ipoteze, actele celui de-al 9-lea colocviu al catedrei de limba română*, vol. I, București, 2010, p. 347-353  
[Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/criteriuldiacronic.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2010d = Alexandru Gafton, *Traducerea ca literă și glosa ca spirit*, Comunicare susținută în deschiderea Conferinței Internaționale „Limbă și literatură – repere identitare în context european”, Pitești, 4-6 iunie, 2010, în „Tabor”, nr. 4, anul IV, iulie 2010, p. 53-61 [Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/trad-glose.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2011a = Alexandru Gafton, *Asupra unei traduceri din Noul Testament de la Bălgrad (1648)*, în „Text și discurs religios”, 3/2011, p. 205-207  
[Online: <http://www.cntdr.ro/sites/default/files/c2010/c2010a20.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2011b = Alexandru Gafton, *Particularități ale traducerii în Biblia de la București și în Noul Testament de la Bălgrad. Cu ilustrări din Epistola lui Iacov*, în „Limba română” LX, 2011, nr. 2 aprilie-iunie, p. 261-272  
[Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/Gafton.LR.Ursu.pdf> - 25 iulie, 2012].
- GAFTON 2011c = Alexandru Gafton, *Caracterul neîntrerupt al influențelor maghiare asupra românei*, Comunicare susținută la ediția a II-a a Colocviului Internațional „Limba română – abordări tradiționale și moderne”, Cluj, 6-7 mai, 2011;  
[Online: <http://media.lit.uaic.ro/gafton/maghfin.pdf> - 25 iulie, 2012].

- GAFTON 2012 = Alexandru Gafton, *De la traducere la norma literară. Contribuția traducerii textului biblic la constituirea vechii norme literare*. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012.
- GHERGARIU 1962 = L. Ghergariu, *Note lexicale*, în LR, XI, 1962, nr.5, p. 541-543 (în special, *Verbele de origine maghiară*, p. 541-542).
- GHEȚIE 1972 = Ion Gheție, *Contribuții la localizarea Cazaniei a II-a (1581) a lui Coresi*, în SCL, XXIII, 1972, nr. 2, p. 147-157.
- GHEȚIE 1974 = Ion Gheție, *Începuturile scrisului în limba română. Contribuții filologice și lingvistice*, Editura Academiei Române, București, 1974.
- GHEȚIE 1975 = Ion Gheție, *Baza dialectală a limbii române literare*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975.
- GHEȚIE 1976 = Ion Gheție, *Termenii de origine maghiară și localizarea textelor rotacizante*, în LR, XXV, 1976, nr. 2, p. 187-190.
- GHEȚIE 1978 = Ion Gheție, *Istoria limbii române literare. Privire sintetică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.
- GHEȚIE 1982 = Ion Gheție (coord.), *Cele mai vechi texte românești. Contribuții filologice și lingvistice*, Tipografia Universității, București, 1982.
- GHEȚIE – MAREȘ 1974 = Ion Gheție, Alexandru Mareș, *Graiurile dacoromâne în secolul al XVI-lea*, Editura Academiei, București, 1974.
- GHEȚIE – MAREȘ 1985 = Ion Gheție, Alexandru Mareș, *Originile scrisului în limba română*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.
- GIUGLEA 1921-1922a = G. Giuglea, *Etimologii*, în DR, 1921-1922, p. 637-638.
- GIUGLEA 1921-1922b = G. Giuglea, *Cuvinte și lucruri*, în DR, 1921-1922, p. 327-402.
- Giurescu, Constantin, *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până la moartea regelui Carol I*, ediția a treia, București.
- GIURESCU 1943a = Constantin Giurescu, *Istoria românilor, II, partea întâi, De la Mircea cel Bătrân și Alexandru cel Bun până la Mihai Viteazul*, ediția a patra revăzută și adăugită, Editura Fundației Regale pentru Literatură și Artă, București, 1943.
- GIURESCU 1943b = Constantin Giurescu, *Istoria românilor, II, partea a doua, De la Mircea cel Bătrân și Alexandru cel Bun până la Mihai Viteazul*, ediția a patra revăzută și adăugită, Editura Fundației Regale pentru Literatură și Artă, București, 1943.
- GRAUR 1934 = Al. Graur, *Désinences pour mots étrangers*, în „Bulletin linguistique,” Faculté des lettres de Bucarest, II, 1934, p. 238-41.
- GRAUR 1935 = Al. Graur, *Notes sur les diphtongues en roumain*, în „Buletin linguistique,” III,

- 1935, p. 15-54.
- GRAUR 1954 = Al. Graur, *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române*, Editura Academiei, București, 1954.
- GRAUR 1955 = Al. Graur, *Studii de lingvistică generală*, Editura Academiei, București, 1955 (variantă nouă, 1960).
- GRAUR 1963 = Al. Graur, *Etimologii românești*, Editura Academiei, București, 1963.
- GUNDA 1943 = Gunda Béla, *Magyar hatás az erdélyi román népi műveltségre*, A Magyar Tudományegyetem Néprajzi Intézete, Kolozsvár, 1943 sau în *Néprajzi kapcsolatok*, Erdélyi Néprajzi Tanulmányok 2., p. 458-490  
[Online: [http://adatbank.transindex.ro/html/alcim\\_pdf3492.pdf](http://adatbank.transindex.ro/html/alcim_pdf3492.pdf) - iunie 2011].
- HASDEU 1892 = B.P. Hasdeu, *Strat și substrat. Genealogia popoarelor balcanice*, Introducere la tomul III din *Etymologicum Magnum Romaniae*, Bucuresci, 1892.
- HASDEU 1898 = B.P. Hasdeu, *Ethymologicum Magnum Romaniae. Dicționarul limbei istorice și poporane a românilor*, București, 1898.
- HASDEU 1970 = B.P. Hasdeu, *Ethymologicum Magnum Romaniae. Dicționarul limbei istorice și poporane a românilor (Pagini alese)*, vol. I-II, Minerva, București, 1970.
- HERMAN 1914 = Herman Ottó, *A magyar pásztorok nyelvkincse*, Budapest, 1914.
- HOREDT 1958 = K. Horedt, *Contribuții la istoria Transilvaniei în secolele IV-XIII*, București, 1958.
- HORVÁTH A. 1994 = Horváth Antal, *Strămoșii catolicilor din Moldova. Documente istorice 1227-1702*, Sf. Gheorghe, 1994.
- HORVÁTH D. 1971 = Dumitru Horváth, *Influența limbii maghiare asupra graiului ucrainean din satele Crăciunești și Tisa (Maramureș)*, în „Buletin Științific”, seria A (Filologie – Pedagogie - Marxism – Leninism, vol. III, Baia-Mare, 1971, p. 71-87.
- HRISTEA 1959 = Theodor Hristea, *Corectări și precizări etimologice* în SCL, X, 1959, p 259-269.
- HRISTEA 1968 = Theodor Hristea, *Probleme de etimologie. Studii. Articole. Note*, Editura Științifică, București, 1968.
- HYMAN 1975 = L.M. Hyman, *Phonology. Theory and analysis*, Holt, New York, 1975.
- HYMES 1964 = Dell Hymes (ed.), *Language in Culture and Society. A Reader in Linguistics and Anthropology*, Harper & Row, New York & London, 1964.
- ILR = *Istoria limbii române*, Editura Academiei, București, vol. I, 1965, vol. II, 1969.
- ILR, I = O. Densusianu, *Istoria limbii române*, ediție îngrijită și traducere în limba română de J. Byck, vol. I, *Originile*, Editura Științifică, București, 1961.

- ILR, II = O. Densusianu, *Istoria limbii române*, ediție îngrijită și traducere în limba română de J. Byck, vol. II, *Secolul al XVI-lea*, Editura Științifică, București, 1961.
- ILRL = *Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)* de Gheorghe Chivu, Mariana Costinescu, Constantin Frâncu, Ion Gheție, Alexandra Roman Moraru și Mirela Teodorescu, coordonator Ion Gheție, Editura Academiei Române, București, 1997.
- INDICE XVI = Florica Dimitrescu et al., *Indice lexical paralel. Secolul al XVI-lea*, în DIMITRESCU 1973, p. 122-245.
- IORDAN 1952 = Iorgu Iordan, *Nume de locuri românești în Republica Populară Română*, vol. I, [București], 1952.
- IORDAN 1963 = Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, Editura Academiei, 1963.
- IORGA 1904 = Nicolae Iorga, *Istoria literaturii religioase a românilor până la 1688*, București, 1904.
- IORGA 1905-1906 = Nicolae Iorga, *Câteva documente de cea mai veche limbă românească. (Sec. al XV-lea și al XVI-lea)*, în AA, seria II, t. XXVIII, 1905-1906, p. 99-115.
- IORGA 1925 = Nicolae Iorga, *Istoria literaturii române, I.*, București, 1925.
- ISTRATE 1955 = G. Istrate, *Despre însemnătatea cercetărilor dialectale*, în SCL, VI, 1955, nr. 1-2, p. 109-129.
- IVĂNESCU 1944-1945 = G. Ivănescu, *Problemele capitale ale vechii române literare*, în „Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»”, vol. XI-XII (1944-1945), p. 1-412
- IVĂNESCU 1983 = G. Ivănescu, *Lingvistică generală și românească*, ediție îngrijită de Vasile Șerban și Vasile D. Țâra, Editura Facla, Timișoara, 1983.
- IVĂNESCU 1989 = G. Ivănescu, *Studii de istoria limbii române literare*, Junimea, Iași, 1989.
- IVĂNESCU 2000 = G. Ivănescu, *Istoria limbii române*, Editura Junimea, Iași, 2000.
- KELEMEN 1968 = Kelemen Béla, *Însemnări lexicale*, în CL, XIII, 1968, nr. 2, p. 341-342.
- KELEMEN 1971 = Béla Kelemen, *Unele aspecte ale împrumuturilor maghiare în limba română* în CL, XVI, 1971, p. 17-27.
- KIRÁLY 1967 = Király Francisc, *Etimologia și împrumuturile. Despre unele împrumuturi maghiare în LR*, XVI, 1967, p. 407-411.
- KIRÁLY 1969 = Király Francisc, *Probleme ale adaptării fonetice: împrumutul și cuvintele străine (din fonetica împrumuturilor de origine maghiară)*, în LR, XVIII, 1969, nr 5, p. 459-469.
- KIRÁLY 1970 = Király Francisc, *Fonetica istorică și împrumuturile lexicale (în legătură cu e-*

- (ă) > a în împrumuturile românești de origine maghiară ) în SCL, XXI, nr. 3, 1970, p. 367-373.
- KIRÁLY 1990 = Király Francisc, *Contacte lingvistice. Adaptarea fonetică a împrumuturilor românești de origine maghiară*, Editura Facla, Timișoara, 1990.
- KIS 1958 = Kis Emese, *Cu privire la terminația –Ă a substantivelor românești de origine maghiară* în STUBB, series IV., Philologia, tom. III, 1958, fasc. 1, nr 6, p. 145-152.
- KIS 1960 = Kis Emese, *Sufixul –ĂŬ în cuvintele de origine maghiară în limba română* în CL, V, 1960, nr 1-2, p. 75-84.
- KIS 1962a = Kis Emese, *Aspecte din încadrarea elementelor de origine maghiară în limba română* în STUBB, series Philologia, fasc.2, 1962, p. 53-66.
- KIS 1962b = Kis Emese, *Oglindirea evoluției consoanelor tematice maghiare –NY și –LY în tema substantivelor românești de origine maghiară* în CL, VII, 1962, nr 2, p. 305-313.
- KIS 1971 = Kis Emese, *Dinamica încadrării substantivelor de origine maghiară în sistemul morfologic al limbii române* în „Buletin științific,” seria A, (Filologie – Pedagogie – Marxism – leninism), Baia - Mare, 1971, p. 41-51.
- KIS 1975 = Kis Emese, *Încadrarea substantivelor de origine maghiară în sistemul morfologic al limbii române*, Editura Academiei, București, 1975.
- KNIEZSA 1940 = Kniezsa István, *Erdély földrajzi nevei*, în *Erdély*, Magyar Történelmi Társulat, Budapest, 1940  
[Online: <http://mek.oszk.hu/04700/04729/html/11.html> - noiembrie 2012].
- MACREA 1965 = D. Macrea, *Studii de istorie a limbii și a lingvisticii române*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1965.
- MÂNDRESCU 1892 = Simeon C. Mândrescu, *Elemente ungurești în limba română*, București, 1892.
- MÁRTON 1958 = Márton Gyula, *Román tükörszók és tükörkifejezések a moldvai csángó nyelvjárásban*, în STUBB, series IV, Philologia, tom. III, 1958, fasc. 1, nr. 6, p. 187-191.
- MÁRTON 1965 = Márton Gyula, *Observații asupra încadrării vocalelor ă și î în împrumuturile românești ale limbii maghiare*, în *Omagiu lui Alexandru Rosetti la 70 de ani*, București, 1965, p. 539-542.
- MÁRTON – PÉNTEK – VÖÖ 1977 = Márton Gyula, Péntek János, Vöö István, *A magyar nyelvjárások román kölcsönszavai*, Kriterion, Bukarest, 1977.
- MEILLET 1937 = A. Meillet, *Introduction a l'étude comparative des langues indo-européennes*, Paris, 1937.

- METEȘ 1920 = Ștefan Meteș, *Relațiile comerciale ale Țerii- Românești cu Ardealul până în veacul al XVIII-lea*, Sighișoara, 1920.
- METEȘ 1977 = Ștefan Meteș, *Emigrări românești din Transilvania în secolele XIII-XX (Cercetări de demografie istorică)*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1977.
- MIHĂILĂ 1984 = G. Mihăilă, *Manifestele culturale ale primelor decenii de tipar românesc: de la Coresi la „Palia de la Orăștie”*, în PO 1582-1982.
- MUNTEANU 2008 = Eugen Munteanu, *Lexicologie biblică românească*, Humanitas, București, 2008 [Online: [http://www.philippide.ro/persoane/Volume/E.%20Munteanu\\_Lexicologie%20Biblica.pdf](http://www.philippide.ro/persoane/Volume/E.%20Munteanu_Lexicologie%20Biblica.pdf) – 10 decembrie 2012].
- NEIESCU 1958 = P. Neiescu, *Există legătură între cantitate și accent? Observații asupra cuvintelor de origine românească din limba maghiară și asupra celor de origine maghiară din limba română*, în CL, III, 1958, p. 135-143.
- NICULESCU 2005 = Alexandru Niculescu, *Romania hungarica – contacte lingvistice și culturale româno-maghiare*, în *L'altra latinita. Storia linguistica del romeno tra Oriente e Occidente*, Verona, Edizioni Fiorini, 2007; apărut și ca articol în „Studia Universitatis Petru Maior,” Series Philologia, nr. 4, 2005, p. 112 – 137 [Online: [http://www.upm.ro/facultati\\_departamente/stiinte\\_litere/conferinte/situl\\_integrare\\_europeana/Lucrari/Niculescu.pdf](http://www.upm.ro/facultati_departamente/stiinte_litere/conferinte/situl_integrare_europeana/Lucrari/Niculescu.pdf) - iunie 2011 sau <http://www.ceeol.com/aspx/issuedetails.aspx?issueID=af93fd46-5c00-4b1f-af69-c9b30be70e0b&tabID=0> – 30 ianuarie 2012].
- PAMFIL 1958 = Viorica Pamfil, *Elemente regionale în lexicul „Paliei de la Orăștie,”* în CL, III, 1958, p. 227-248.
- PAMFIL 1962 = Viorica Pamfil, *Lexicul Paliei de la Orăștie. Observații generale*, în CL, 1962, nr. 2, p.131-135.
- PAMFIL 1965 = Viorica Pamfil, *Contribuții la studiul statistic al lexicului românesc. Structura lexicală a „Paliei de la Orăștie” (1581 – 1582)* în „Studii de lexicologie,” Cluj, 1965.
- PAMFIL 1984 = Viorica Pamfil, *Contribuții la studiul limbii din „Palia de la Orăștie,”* în PO 1582-1982, p. 75-136.
- PAPAHAGI 1906-1907 = P. Papahagi, *Notițe etimologice*, în AA, seria II, t. XXIX, 1906-1907, p. 201-248.
- PASCU G. 1916 = G. Pascu, *Sufixe românești*, București, 1916.
- PASCU G. 1921 = G. Pascu, *Istoria literaturii și limbii române din secolul al XVI-lea*, București, 1921.



- PASCU Ș. 1983 = Ștefan Pascu, *Ce este Transilvania? Civilizația transilvană în cadrul civilizației românești*, Cluj- Napoca, Editura Dacia, 1983.
- PAȘCA 1943 = Șt. Pașca, *În legătură cu rom. „mereu,”* în DR, X, 1943, p. 315-318.
- PĂCURARIU 1988 = Francisc Păcurariu, *Românii și maghiarii de-a lungul veacurilor, Paralelisme, interferențe, convergențe și contradicții în cursul istoriei*, Editura Minerva, București, 1988.
- PĂTRUȚ 1943 = I. Pătruț, *Velarele, labialele și dentalele palatalizate*, în DR, X, partea II, 1943, p. 298-308.
- PĂTRUȚ 1953 = I. Pătruț, *Influențe maghiare în limba română* în SCL, IV, 1953, p. 211-217.
- PĂTRUȚ 1958 = I. Pătruț, *Contribuții slave și maghiare la formarea subdialectelor dacoromâne*, în CL, III, 1958, p. 63-74.
- PĂTRUȚ 1965 = I. Pătruț, *Împrumuturi prin filieră*, în CL, X, 1965, nr. 2, p. 327-336.
- PÂRVU 1991-1992 = Vasile Pârvu, *Originea toponimului Hațeg și a unor termeni de vânătoare românești*, în *Lucrările seminarului geografic „Dimitrie Cantemir”*, nr. 11-12, 1991-1992, p. 267-278  
[Online: [http://www.seminarcantemir.uaic.ro/doc/PGSDC\\_No\\_11-12\\_p\\_267.pdf](http://www.seminarcantemir.uaic.ro/doc/PGSDC_No_11-12_p_267.pdf) - noiembrie 2012].
- PETROVICI 1948 = E. Petrovici, *Note slavo-române III. Sufixul –ui al verbelor de origine maghiară,* în DR, XI, 1948, p. 188-190.
- PETROVICI 1954 = E. Petrovici, *O particularitate a fonetismului maghiar oglindită în elementele maghiare ale limbii române* în „*Studii și cercetări științifice*,” V, seria III, 1954, nr. 3-4, p. 439-475.
- PETROVICI 1955 = E. Petrovici, *Contribuții la studiul fonemelor limbii române*, în SCL VI, 1955, nr. 1-2, p. 29-40.
- PETROVICI 1956 = E. Petrovici, *Influența slavă asupra sistemului fonemelor limbii române*, Societatea de Științe Istorice și Filologice, (București), 1956.
- PETROVICI 1961 = E. Petrovici, *Evoluție fonetică, substituie de sunete sau adaptare morfologică? (În legătură cu tratamentul lui o final în elementele slave ale limbii române)*, în CL, VI, 1961, nr. 1, p. 25-29.
- PETROVICI 1963 = E. Petrovici, *Note etimologice I*, în CL, VIII, 1963, nr. 2, 291-300.
- PETROVICI 1970 = E. Petrovici, *Studii de dialectologie și toponimie*, Editura Academiei RSR, București, 1970.
- PÉNTÉK 2001 = Péntek János, *A nyelv ritkuló légköre. Szociolingvisztikai dolgozatok*, Komp-Press, Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2001

- [Online: <http://adatbank.transindex.ro/vendeg/htmlk/pdf4323.pdf> - iunie 2012].
- PHILIPPIDE 1894 = A. Philippide, *Istoria limbii române*, vol. I., *Principii de istoria limbii*, Iași, Tipografia Națională, 1894.
- PHILIPPIDE 1925 = A. Philippide, *Originea românilor*, vol. I, Iași, 1925.
- PO 1582-1982 = *Palia de la Orăștie 1582-1982. Studii și cercetări de istorie a limbii și literaturii române*, Editura Eminescu, București, 1984.
- POPOVICI 1979 = Iosif Popovici, *Scrieri lingvistice*, Editura Facla, Timișoara, 1979.
- POZSONY 2002 = Pozsony Ferenc, *Ceangăii din Moldova*, Asociația Etnografică Kriza János, Cluj 2002.
- PUȘCARIU 1923 = Sextil Pușcariu, *Etimologii*, în DR, III, 1922-1923, p. 657-692.
- Pușcariu, Sextil, *Etimologii* în DR, IV, 1924-1926, VII, 1931-1933.
- Pușcariu, Sextil, *Pe marginea cărților*, în DR, VI (1929-1930), p. 484-536; VII (1931-1933), p. 437-504.
- PUȘCARIU 1931-1933 = Sextil Pușcariu, *Considerațiuni asupra sistemului fonetic și fonologic al limbii române*, în DR, VII, 1931-1933, p. 1-55.
- PUȘCARIU 1937 = Sextil Pușcariu, *Études de linguistique roumaine*, Cluj-București, 1937.
- PUȘCARIU 1940 = Sextil Pușcariu, *Limba română*, vol. I. *Privire generală*, București, 1940 (vezi și ediția, note, bibliografie de Magdalena Vulpe și Ilie Dan, Editura Minerva, București, 1976).
- PUȘCARIU 1943 = Sextil Pușcariu, *Disimilarea, diferențierea, despicierea, disocierea și înmugurirea sonantelor*, în DR, X, 1943, p. 374-403.
- PUȘCARIU 1959 = Sextil Pușcariu, *Limba română*, vol. II. *Rostirea*, București, 1959.
- PUȘCARIU 1974 = Sextil Pușcariu, *Cercetări și studii*, ed. Ilie Dan, Prefață de G. Istrate, Editura Minerva, București, 1974.
- ROSETTI 1926 = Al. Rosetti, *Recherches sur la phonétique du roumain au XVIe siècle*, Paris, 1926.
- ROSETTI 1931 = Al. Rosetti, *Limba română în secolul al XVI-lea*, Editura „Cartea românească,” București, 1931.
- ROSETTI 1942 = Al. Rosetti, *Slavo-romanica*, VII, *Sur la palatalisation des occlusives dentales dans les parlers roumains de Transylvanie*, în „Bulletin linguistique”, X, 1942, p. 122-125.
- ROSETTI 1950 = Al. Rosetti, *Slavo-romanica. Împrumuturi maghiare prin intermediu slav în SCL*, I, 1950, p. 88-90.
- ROSETTI 1954 = Al. Rosetti, *Influența limbilor slave meridionale asupra limbii române (sec.*

- VI-XII), Editura Academiei, 1954.
- ROSETTI 1963 = Al. Rosetti, *Introducere în fonetică*, ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Științifică, București, 1963.
- ROSETTI 1986 = Al. Rosetti, *Istoria limbii române I De la origini până în secolul al XVII-lea*, ediție definitivă, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
- RUSU 1966 = Gr. Rusu, *Probleme de fonetică și fonologie dialectală. În legătură cu palatalizarea dentalelor în graiurile dacoromâne*, în CL, XI, 1966, nr. 2, p. 345-353.
- RUSU 1969 = Gr. Rusu, *Statutul fonologic al vocalelor ɔ, ɛ și ă în graiurile dacoromâne*, în CL, XIV, 1969, nr. 2, p. 279 - 290.
- SALA 1958 = M. Sala, *În legătură cu originea sufixului românesc -șug*, în *Omagiu lui Iorgu Iordan*, București, 1958, p. 763-764.
- SALA 1999 = M. Sala, *Introducere în etimologia limbii române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1999 (vezi și ediția Editurii Academiei Române, 2005).
- STURTEVANT 1961 = E. H. Sturtevant, *Linguistic Change. An Introduction to the Historical Study of Language*, cu o Introducere de Eric P. Hamp, Phoenix Books, Editura Universității din Chicago, 1961.
- TAGLIAVINI 1928 = Carlo Tagliavini, *L'influsso ungherese sull'antica lessicografia rumena*, în „Revue des études hongroises,” Paris, 1928 (Janvier-Mars), p. 1-30.
- TAGLIAVINI 1930 = Carlo Tagliavini, *Lexicon Marsilianum. Dizionario latino – rumeno – ungherese del sec. XVII. Studio filologico e testo*, București, 1930.
- TAMÁS 1928 = Tamás Lajos, *Die ungarischen Lehnwörter im Rumänischen*, I, în „Ungarische Jahrbücher,” VIII, 1928, p. 25-31; ibid. IX, 1929, p. 274-317.
- TAMÁS 1943 = Tamás Lajos, *A rumén nyelv magyar kölcsönszavainak művelődéstörténeti jelentősége*, p. 337 – 378  
[Online: [http://adatbank.transindex.ro/html/alcim\\_pdf3489.pdf](http://adatbank.transindex.ro/html/alcim_pdf3489.pdf) - iunie 2011];  
sau *A magyar eredetű rumén kölcsönszavak művelődéstörténeti értékelése*, în *Az Erdélyi Tudományos Intézet Évkönyve 1942*, Kolozsvár, Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet R.T., 1943, p. 348 – 389.
- TIKTIN 1905 = Hariton Tiktin, *Grammatik der rumänischen Sprache*, Strassburg, 1905.
- TÓDOR 2009 = Tódor Erika-Mária, *Predarea-învățarea limbii române ca ne-maternă (O alternativă a lingvisticii aplicate)*, Scientia, Cluj Napoca, 2009.
- TODORAN 1965 = R. Todoran, *Despre influența maghiară în lexicul graiurilor românești din Transilvania în Omagiu lui Alexandru Rosetti la 70 de ani*, București, 1965, p. 921-927.
- TREML 1943 = Tremml (Tamás) Lajos, *Der Dynamische Wortakzent der Ungarischen*

- Lehnwörter im Rumänischen*, în „Bulletin linguistique”, II, 1934, Paris-București, p. 34-65.
- TRUDGILL 1986 = P. Trudgill, *Dialects in Contact*, Oxford, 1986.
- TURCULEȚ 1999 = A. Turculeț, *Introducere în fonetica generală și românească*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 1999.
- URSU 2002 = N.A. Ursu, *Contribuții la istoria culturii românești. Studii și note filologice*, Editura Cronica, Iași, 2002.
- VASILIU E. 1968 = Em. Vasiliu, *Fonologia istorică a dialectelor dacoromâne*, Editura Academiei Române, București, 1968.
- VASILIU L. 1967 = Laura Vasiliu, *Sufixul verbal –ui și compusele lui*, în SMFC, vol. IV, 1967, p. 113-142.
- VRABIE 1967 = E. Vrabie, *Influența limbii române asupra limbii ucrainene*, în RSL, XIV, București, 1967.
- WARTBURG 1963 = Walther von Wartburg, *Problèmes et méthodes de la linguistique*, ed. a 2-a, Paris, 1963 (tradus de Pierre Maillard).
- WEINREICH 1974 = U. Weinreich, *Languages in Contact. Findings and Problems*, cu o Prefață de André Martinet, ed. a VIII-a, Editura Mouton, Haga - Paris, 1974.
- ZAFIU 2001 = Rodica Zafiu, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Editura Universității, București, 2001.